

FATIHOV MOST U ŠARAMPOVU

Prvi pomeni mosta na Limu datiraju kada i o Prijepolju, jer se sa njegove lijeve obale morao preći most pa doći u Prijepolje. Još se u dubrovačkim ugovorima može pronaći pod datumom od 18.10.1413. godine da „ako ne bude mogao preći Lim" istovari robu u Prijepolju, što znači da je Lim znao često da nosi mostove. U dokumentima koja se nalaze u turskom državnom arhivu u Istanbulu se kaže da su „u gradu Prijepolju postojala dva važna mosta, jedan na rijeci Lim, a drugi na rijeci Mileševka. Od njih je limski most bio funkcionalniji i važniji most u pogledu transporta. Ovaj most je izgradio sultan Mehmed Fatih". Most na Limu u Šarampovu pominje se i 1485. godine u opširnom popisu hercegovačkog sandžaka za vilajet Prijepolje, u kome se kaže da je „zajednica od 11 hrišćana bila zadužena za održavanje mosta na Limu, koji je podigao sultan Mehmed Fatih".

U opisu Katarina Zena iz 1550. godine govori se o drvenom mostu na Limu, a već 1580. godine Pavle Kontarini prenoći u Prijepolju i kaže da most bješe skrhan i moradoše se barkom prevesti". Most u Šarampovu pominje i turski putopisac Evlija Čelebija u svom putopisu iz 1664. godine, nazivajući ga Fatihov most, te da se „prihodi od kirija", zadužbina Ibrahim-paše, troše za održavanje ovog mosta. Poslije skoro dva vijeka, tačnije 1853. godine, pojaviće se zapis o drvenom mostu na Limu, koji je podignut te godine a „čuvala ga je turska vojna posada. Međutim, ovaj most je trajao samo do 1886. godine, kada je podignut novi most u Prijepolju a „podigla ga je turska vojska. Najveća poplava na ovim prostorima bila je 1896. godine. Tada Lim odnese i most, i veliki broj kuća. Kiša je padala 40 dana. Velika je to poplava bila. Nosio je Lim iz gornjeg toka cijele kuće. Voda je tada plavila Prijepolje sve do čaršije". Dok se ne izgradi novi most prelaz se obezbjedi na skelama gde je sada Rajića kuća. Ovaj most je služio sve do 1908. godine kada poče izgradnja novog na istom mjestu samo na drugim (današnjim) kulama. Novi most je bio bez stražara. Ovaj most ostao je do 1915. godine kada ga je srušila srpska i crnogorska vojska po povlačenju iz Prijepolja, poslije prodora austrijske vojske u Prijepolje".

Konačnim oslobođenjem od Austrougarske i uspostavljanjem vlasti Kraljevine SHS u Prijepolju, most koji je porušen i zapaljen 1915. godine, obnovile su nove vlasti Kraljevine i lokalna uprava grada oko 1920. godine. Most je izgrađen u dotadašnjem stilu gradnje, od drvenog materijala, na postojećim kamenim kulama iz 1908. godine i takav ostaje sve do 1943. godine, kada je oštećen u čuvenoj prijepoljskoj bici 4. decembra 1943. a uništen prilikom savezničkog bombardovanja

Prijepolja 1944. godine. Obnovljen je 1948. godine, kada su na, opet, postojeće kamene kule iz 1908. godine, nešto smanjene visine, ugrađene desetine tona betona i čelika, izgrađena betonska ograda i trotoar za pješake. Sadašnji oblik most je dobio ove (2021) godine, poslije nekoliko godina rada na njegovoj rekonstrukciji.

Dr. Nadir Dacić